

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 832945 25 Rev
Sarajevo, 25.02.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Gorana Nezirovića, kao predsjednika vijeća, Sanele Kovač-Grabonjić i Sanje Jaramaz-Dedić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. N.B. iz G., ul. G.L. bb, 2. M.A. iz T., ul. M.D. br. ..., 3. R.Đ. iz G., ul. V. bb, 4. B.H. iz G., ul. P. bb, 5. M.D. iz G., ul. L. bb, 6. M.O. iz G., ul. D. bb, 7. M.H. iz G., ul. M. bb, 8. A.Ć. iz G., ul. V. bb, 9. E.H. iz G., ul. L. bb, 10. N.H. iz G., ul. L. bb, 11. M.G. iz G., ul. M. bb, 12. V.B. iz Ž., ul. ... N...., koje zastupa punomoćnik Senad Droce, advokat iz Mostara, ul. Vrapčići 269, protiv tužene Federacija Bosne i Hercegovine, koju zastupa zastupnik po zakonu Federalno pravobranilaštvo, ul. Alipašina br. 6, radi utvrđenja diskriminacije i isplate, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 832945 21 Gž od 04.12.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj 25.02.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 83294 20 P od 07.04.2021. godine stavom prvi izreke stavom prvim izreke odbijen je u cijelosti tužbeni zahtjev da sud utvrdi da su tužitelji neposredno diskriminirani od strane tužene na način što je donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom (Službene novine F BiH broj 14/09), koji Zakon je stupio na snagu 12.03.2009 godine, tužena povrijedila prava tužilaca na jednako postupanje čime su tužitelji izvedeni iz stečenih prava na isplatu invalidnine, te da se naloži tuženoj da tužiocu B.N. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 42,60 KM mjesečno, počev od 31.05.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu A.M. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 42,60 KM mjesečno, počev od 12.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu Đ.R. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 59,64 KM mjesečno, počev od 31.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu H.B. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 83,07 KM mjesečno, počev od 12.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu D.M. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 59,64 KM mjesečno, počev od 12.03.2009 godine pa do 26.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu O.M. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 42,60 KM mjesečno, počev od 31.05.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki

pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu H.M. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 59,64 KM mjesečno, počev od 12.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu Ć.A. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 83,07 KM mjesečno, počev od 12.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu H.E. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 59,64 KM mjesečno, počev od 12.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu H.N. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 59,64 KM mjesečno, počev od 12.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu G.M. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 42,60 KM mjesečno, počev od 31.03.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, da tužiocu B.V. na ime neisplaćenih invalidnina isplati iznos od 59,64 KM mjesečno, počev od 31.05.2009 godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos naknade koji dospijeva svakog 01.-og u mjesecu za prethodni mjesec, kao i da tužiteljima nadoknadi troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja ove presude pa do isplate, a sve u roku od 30 dana.

Stavom drugim izreke prvostepene presude odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 832945 21 Gž od 04.12.2024. godine, stavom prvim izreke presude žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Stavom drugim odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude tužitelji su blagovremeno izjavili reviziju i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, kako bi to proizlazilo iz sadržaja revizije, sa prijedlogom da pobijana presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev tužitelja ili ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Tužena nije podnijela odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku F BiH¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio:

Revizija nije osnovana.

Relevantna utvrđenja prvostepenog suda mogu se rezimirati na slijedeći način:

Tužitelji su tzv. „mirnodopski“ invalidi, odnosno lica kod kojih je invalidnost nastupila rođenjem ili bolešću. Svim tužiteljima, kao licima s oštećenjem organizma po osnovu stečenog invaliditeta, je pojedinačnim rješenjima nadležnog organa bilo priznato pravo na ličnu invalidinu u određenim novčanim iznosima, u zavisnosti od stepena oštećenja organizma, te su im mjesečni iznosi invalidnina uredno isplaćivani.

Navedena rješenja donesena su na osnovu člana 18.b) Zakona o osnovama socijalne zaštite i zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom² (u daljem tekstu: osnovni Zakon o osnovama socijalne zaštite). Navedenim Zakonom tužioci, kao tzv. „mirnodopski“ invalidi bili

¹ „Službene novine F BiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službene novine F BiH“ broj: 36/99 i 54/04

su izjednačeni sa civilnim žrtvama rata, tako da su obje grupe invalida bile razvrstane u grupe invaliditeta u zavisnosti od procenta oštećenja organizma u rasponu od 60%, 70%, 80%, 90% i 100%.

Članom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom³, koji je stupio na snagu 12.03.2009. godine izmijenjen je član 18.b) Zakona, tako da isti glasi: „Radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom lica sa invaliditetom razvrstavaju se prema utvrđenom procentu oštećenja organizma u dvije grupe i to: I. grupa-lica sa invaliditetom sa 100% oštećenja organizma, II. grupa-lica sa invaliditetom sa 90% oštećenja organizma“.

Navedenim Zakonom uvedene su, dakle, samo dvije grupe invalida, ali samo u odnosu na mirnodopske invalide, dok je status civilnih žrtava rata ostao neizmijenjen.

Nakon donošenja navedenog Zakona stavljena su van snage rješenja kojima je tužiteljima bilo priznato pravo na ličnu invalidinu i obustavljena isplata iste.

U navedenom razlikovanju, zbog ograničenja prava u zavisnosti od okolnosti pod kojima su određena lica postala lica sa invaliditetom, tužitelji nalaze diskriminaciju zabranjenu odredbama Zakona o zabrani diskriminacije BiH, Ustava BiH te Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev tužitelja nalazeći da tužitelji nisu diskriminirani u okviru iste grupe tzv. mirnodopskih invalida jer su svi tretirani na jednak način, te je posrijedi primjena važećeg Zakona čija ustavnost nije dovedena u pitanje, a davanje većih pogodnosti u korist invalida koji su to svojstvo stekli zbog ratnih dejstava ima za cilj postizanje suštinske jednakosti za određenu grupu osoba koje su se nalazile u bitno drugačijoj situaciji u odnosu na ostale osobe, pozivajući da je Evropski sud za ljudska prava u predmetu Popović i dr. izrazio stav da nije presudno da li se dvije grupe osoba tj. u konkretnom dvije grupe invalidnih lica mogu smatrati dvjema grupama u „analognim ili relevantno sličnim situacijama“, kako i u ovom konkretnom slučaju, jer je u svakom slučaju osporena razlika u postupanju imala cilj i razumno opravdanje.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenične i pravne zaključke prvostepenog suda, imajući u vidu pravnu činjenicu da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu, svojom odlukom U-11/22 od 14.07.2022. godine, utvrdio da član 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom nije u suprotnosti sa članom II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, članom 14. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, iz čega proizilazi zaključak da tužena donošenjem spornog zakona nije izvršila sistemsku diskriminaciju tužitelja.

Neosnovano tužitelji u reviziji prigovaraju da je pobijana presuda zasnovana na pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Prema odredbi člana V/5 Ustava Bosne i Hercegovine odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Odredbama člana 75. Poslovnika o radu Ustavnog suda BiH⁴ propisano je da su odluke Suda konačne i obavezne i da ih je dužno poštovati svako fizičko i pravno lice, te da su svi organi, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih ustavom i zakonom, dužni provoditi odluke suda.

³ „Službene novine F BiH“ broj: 14/09

⁴ „Službeni glasnik BiH“ broj: 2/97, 16/99, 20/99, 26/01, 6/02 i 1/04

Imajući u vidu sadržaj navedenih odredbi, ovaj sud ocjenjuje da navodi revizije, kojima se tužitelji upuštaju u raspravu o stavovima Ustavnog suda BiH izraženim u odluci broj U-11/22 od 14.07.2022. godine, nemaju značaj na donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari.

Kako nisu ostvareni revizijski razlozi, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. ZPP reviziju tužitelja valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Goran Nezirović, s.r.